

© Copyright 2011 Uitgeverij Lambo bv, Arnhem
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, digitaal, door fotokopieën of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

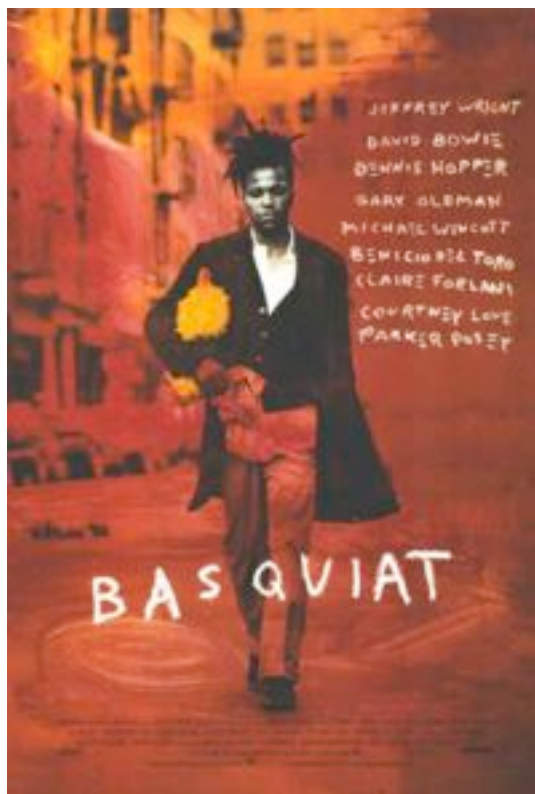
Jean Michel Basquiat

Kunst tot elke prijs – jaren tachtig

In de jaren tachtig, de jaren van economische bloei, leek de kunstwereld alleen nog maar te draaien om geld, coke en feesten.

Schilderijen werden – terwijl ze bij wijze van spreken nog nat waren – onder de handen van bijvoorbeeld Roy Lichtenstein weggerukt om te worden verkocht. De verkoopprijzen liepen zo hoog op dat het moeilijk werd om moderne kunst nog serieus te nemen. Veel kunstenaars gingen ten onder aan drank en drugs of aan aids. In dat klimaat kwamen supertalenten als Jean-Michel Basquiat, Keith Haring, Jeff Koons en Julian Schnabel bovendien. Haring begon als ‘tagger’ van muren in metrostations. Hij werd razend populair met dit direct leesbare werk dat het midden hield tussen graffiti en ‘tribal art’. Zijn kunst hoorde niet thuis in statige musea, maar op straat, tussen de mensen. Zijn werk sprak een hoop mensen aan getuige zijn placemats en T-shirts die nog steeds gretig worden gekocht. Haring stierf op 32-jarige leeftijd aan de gevolgen van aids. Ook het levensverhaal van Jean-Michel Basquiat; *live fast and die young* paste in de jaren '80. In 1981 beleefde hij zijn eerste expositie; dertien jaar later overleed hij. Hij slikte alles wat hij te pakken kon krijgen. *He was very, very intense*”, zei een vroegere vriend.

Glorieuze overlevende uit dit decennium is Julian Schnabel (1954). Hij is tegenwoordig eigenaar van een kolossale studio, waar hij enorme doeken bewerkt. Hij ziet er met zijn corpulente gestalte en gestoken in een zwart pak uit als een typische vertegenwoordiger van de culturele elite.

Veel werk werd in de jaren tachtig verkocht als belegging en dus om door te verkopen. De vraag naar hedendaagse kunst was niet bij te houden, met als gevolg dat de markt op termijn werd overspoeld, de prijzen weer daalden en de handel begin jaren negentig inzakte.

De film ‘Basquiat’ geeft een beeld van het leven van de jonge graffiti-kunstenaar Jean-Michel Basquiat (Jeffrey Wright). Na zijn ontdekking wordt Basquiat direct bestempeld als een van de grootste talenten van de New Yorkse kunstscene. Hij komt in contact met Andy Warhol (in de film gespeeld door David Bowie) en raakt met hem bevriend. Zijn schilderijen vinden grif aftrek bij belangrijke musea, galerieën en kunstverzamelaars. De media storten zich vol overgave op de eerste zwarte kunstenaar die

succes heeft in een voornamelijk door blanken beheerste kunstwereld. Maar terwijl zijn ster stijgt, gaat Basquiat langzaam ten onder aan zijn eigen succes.
Bekijk de film en beantwoord onderstaande vragen.

Vragen

1. Beschrijf in het kort de ontwikkeling in het leven van Basquiat op sociaal, economisch en geestelijk gebied.
2. De verhaallijn in de film wordt regelmatig onderbroken door fragmenten met een surfer op blauw water. Beschrijf kort de veranderingen in de montages met de surfer. Wat is in de film de functie van de fragmenten met de surfer?
3. In de film wordt Basquiat geïnterviewd. De kunstcriticus probeert met zijn vragen te achterhalen wat volgens Basquiat het wezenlijke is van zijn kunst. Wat leid je af uit de antwoorden van Basquiat?
4. De criticus vraagt o.a. aan Basquiat of hij zichzelf ziet als oerexpressionist. Verklaar waarom je dat een (on)terechte vraag vindt.
5. Wat kun je uit de film afleiden ten aanzien van de werkwijze van de kunsthandel?
6. In hoeverre is Basquiat een vertegenwoordiger van een subcultuur?